

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України
Вінницький національний медичний університет
ім. М. І. Пирогова**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
навчально-методичної конференції**

**«СИНЕРГІЯ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ І ПОТРЕБ
РИНКУ ПРАЦІ: НОВІ ПІДХОДИ У
ВИЩІЙ ОСВІТІ»**

3 березня 2026 року

Вінниця – 2026

ЗМІСТ

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ

- Белов О. О., Пшук Н. Г.** Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. *Зміни до стандарту вищої освіти підготовки фахівців другого (магістерського) рівня за спеціальністю І4 «Медична психологія» – нагальна вимога часу*..... 27
- Беляєв Е. В.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Синергія освітніх інновацій та практично-орієнтованої підготовки фахівців в ортопедичній стоматології*..... 31
- Бурдейна Л. В., Назарова М. С., Андрійчук В. М., Кузьміна Н. В., Швець Л. В., Іванкова А. В., Кульчицька О. М.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Сучасні реалії медичної освіти в Україні за умов пандемії COVID-19 та воєнного стану: досвід навчання іноземних студентів*..... 33
- Вихованець З. С. (Іжевська З.С.) Сімонова І. В.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Інноваційні парадигми у вищій медичній освіті України* 35
- Гомон М. Л., Тереховський А. І., Мельниченко М. В.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова., **Вигонюк А. В.** КНП «Вінницька обласна клінічна лікарня ім. М. І. Пирогова» ВОР, **Гомон Р. О.** КНП «Вінницька обласна клінічна дитяча лікарня» ВОР. *Навчання протекції дихальних шляхів за допомогою ларингеальної маски* 39
- Дідич В. М., Назаренко Н. С.** Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова. *Бінарне заняття як один із засобів інноваційних технологій навчання* 41
- Жамба А. О., Дорошкевич І. О., Семененко С. І.** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Фармацевтична освіта в Україні: сучасні виклики та перспективи інтеграції до європейського освітнього простору* 44
- Жебель В. М., Сакович О. О., Франчук С. В., Палій І. К., Матохнюк М. О., Шевчук О. К., Дідик Н. В.,** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Штучний інтелект - сучасний інструмент в підготовці до проведення тематичного практичного заняття на клінічній кафедрі для здобувачів вищої освіти 4-5 курсів*..... 46
- Жмудь Т. М., Кукуруза Т. Ю., Гузюк Т. О., Мельник О. С.,** Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. *Тьюторинг як альтернативний метод удосконалення навчання в сучасних умовах* 48

надає можливість самостійного осмислення матеріалу для подальшого використання його здобувачами вищої освіти у своїй практичній діяльності.

УДК 378.091:61(477) + 001.895

Вихованець З. С. (Іжевська З. С.)

канд. філос. наук, доцент

Сімонова І. В.

Кафедра філології

Вінницький національний медичний
університет ім. М. І. Пирогова

ІННОВАЦІЙНІ ПАРАДИГМИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ

З урахуванням парадигми модернізації та системного вдосконалення національного простору вищої освіти України стратегічні орієнтири професійної медичної підготовки концептуалізуються як формування фахівця високого кваліфікаційного рівня та чіткого профілю, інтегрованого в сучасний ринок праці, здатного до професійної конкуренції, відповідального у прийнятті клінічних і управлінських рішень, такого, що демонструє ґрунтовну предметну компетентність, міждисциплінарну обізнаність і готовність до здійснення медичної діяльності відповідно до міжнародних стандартів якості. Визначальною характеристикою такого спеціаліста є орієнтація на безперервний професійний розвиток, соціальну адаптивність та професійну мобільність у динамічному соціокультурному середовищі.

Досягнення означених цілей передбачає імплементацію відкритої інноваційної моделі організації освітнього процесу, яка ґрунтується на принципах гнучкості, адаптивності та інтегративності. Сучасні дисфункції у сфері вищої медичної освіти засвідчують наявність системної диспропорції між радикально трансформованими умовами суспільного буття та інерційною освітньою системою, зокрема її цілями, змістовими компонентами, дидактичними стратегіями й педагогічними технологіями. До ключових

чинників, що детермінують зазначені проблеми, належать: істотне зростання суспільного запиту на якість освітніх послуг; ескалація вимог до професійно-педагогічної діяльності викладача; виражений консерватизм освітнього середовища та його обмежена здатність до оперативної адаптації до соціальних трансформацій; необхідність цілеспрямованого формування клінічного мислення, професійної суб'єктності, пізнавальної активності й автономності майбутніх лікарів. Okремо слід наголосити на недостатньому рівні теоретико-методологічної розробленості технологій професійно орієнтованого навчання. У зв'язку з цим традиційна когнітивно-репродуктивна модель підготовки лікаря, заснована переважно на внутрішній логіці науки, потребує доповнення інноваційними освітніми технологіями, які корелюють із психолого-педагогічними закономірностями пізнавальної діяльності суб'єкта навчання.

Інноваційність у медичній освіті доцільно трактувати не як застосування окремої універсальної моделі, а як здатність викладача до дидактичного проектування та педагогічного моделювання процесу викладання конкретної навчальної дисципліни з використанням поліметодичного спектра сучасних освітніх технологій. Глобальне поширення пандемії хвороби (COVID-19), а згодом і повномасштабна збройна агресія російської федерації проти України, справили суттєвий дестабілізаційний вплив на функціонування освітнього простору на всіх рівнях: міжнародному, національному, регіональному та локальному, що актуалізувало потребу в переосмисленні організаційно-методичних засад медичної освіти [5].

Специфіка медичної підготовки полягає в тому, що переважна більшість клінічних компетентностей майбутнього лікаря є безпосередньо пов'язаною з очними формами навчання, зокрема з формуванням комунікативної компетентності та відпрацюванням практичних маніпулятивних навичок. Саме тому медична спільнота традиційно демонструє критичне ставлення до дистанційних освітніх технологій у клінічній освіті. Водночас нові соціально-епідеміологічні та воєнні реалії істотно трансформували не лише організаційні форми, а й змістовне наповнення медичної освіти.

За будь-яких умов освітній процес має відповідати базовим дидактичним і деонтологічним принципам медичної освіти. Ключовою професійною функцією викладача медичного закладу вищої освіти постає усвідомлення власних педагогічних цілей та раціональний менеджмент наявних ресурсів задля досягнення оптимального освітнього результату.

Історично формування комунікативних навичок відбувалося переважно імпліцитно, у процесі клінічних обходів й безпосередньої взаємодії з пацієнтами. В останні роки в Україні спостерігається трансформація підходів до навчання медичної фахової комунікації, що зумовлено обмеженням доступу здобувачів освіти до реальних клінічних випадків. У цьому контексті широкого застосування набули так звані «пацієнтозаміщуючі» технології, серед яких найбільш валідованими є симульовані та стандартизовані пацієнти [1]. Використання таких методик сприяє розвитку навичок збору анамнезу, ведення складних комунікативних сценаріїв, управління конфліктами, повідомлення несприятливих новин, а також формуванню стійких поведінкових патернів, які можуть бути ефективно екстрапольовані у реальну клінічну практику. Важливою перевагою цієї методики є її діагностично-оцінювальний потенціал щодо рівня сформованості комунікативних умінь. Треба враховувати реальні проблеми сучасної медичної науки і вимоги сучасної медичної практики [3].

Сучасна дидактична парадигма вищої школи орієнтує викладача на системне впровадження інноваційних освітніх технологій. До пріоритетних належать: інтерактивні технології навчання, що передбачають активну суб'єктну участь здобувачів освіти у вирішенні наукових, соціальних і професійно орієнтованих завдань; технологія проєктного навчання, спрямована на самореалізацію особистості шляхом розвитку її інтелектуального потенціалу, вольових і креативних якостей у межах імітаційного моделювання діяльності з елементами новизни та практичної значущості; метод аналізу ситуацій (case study), який ґрунтується на осмисленні складних життєвих або клінічних кейсів, що не мають однозначного розв'язання, але активізують комплекс міждисциплінарних знань; кооперативне навчання, ефективне під час

одночасного формування практичних навичок у малих групах. Як зазначають науковці В. В. Іліка, О. В. Гарвасюк, О. І. Доголіч, інноваційність кейс-методу, крім стимулювання індивідуальної активності й формування професійно важливих компетенцій, полягає в здатності змінювати парадигму мислення і виробляти вміння опрацьовувати багато інформації [2]. Таким чином, комплексне використання інноваційних освітніх технологій у закладах вищої медичної освіти позитивно корелює зі сприйняттям навчального матеріалу здобувачами освіти, підвищує їхню мотивацію, активізує пізнавальний інтерес, стимулює формування професійних компетентностей і розвиток творчого потенціалу, що є критично важливим у сучасних умовах трансформації медичної освіти.

Список використаних джерел:

1. Гринь К. В., Герасименко М. О., Ісаков Р. І. Ефективний процес навчання – запорука успішного становлення майбутнього лікаря. *Сучасні тенденції розвитку медичної освіти: перспективи та здобутки* : матеріали навч.-метод. конф. з міжнародною участю, м. Полтава, 2022. – С. 76–78.

2. Іліка В. В., Гарвасюк О. В., Доголіч О. І., Кулачек В. Т., Андрущак М. О. Роль інноваційних технологій у підвищенні якості медичної освіти. *Актуальні проблеми сучасної медицини*. 2024. Т. 24, Вип. 1. С. 176–181. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apsm_2024_24_1_37 (дата звернення: 10.01.2025)

3. Камінський, В. В., Коваленко, В. В., Мунтян, Л. Я., Кірієнко, Т. В. Інновації в українській вищій медичній освіті: пріоритетні напрями, прогноз майбуття. *Академічні візії*. 2023. № 19.

4. Міністерство освіти і науки України. Стратегічний план діяльності Міністерства освіти і науки України до 2027 року URL: <https://mon.gov.ua/staticobjects/mon/sites/1/Docs%20Kampania%20Priyom%202024/Strateh.plan.diyalnosti.MON.do.2027.roku.pdf> (дата звернення: 10.01.2026)

5. Попова О. І., Ільїна-Стогнієнко В. Ю., Герасименко О. А. Успішні кейси дистанційного навчання в медичних закладах освіти України в період воєнного

УДК 61:378:616.2-083.98

Гомон М. Л., д-р мед. наук, професор
Тереховський А. І., канд. мед. наук, доцент
Мельниченко М. В., доктор філософії
Кафедра анестезіології, інтенсивної терапії
та медицини невідкладних станів
Вінницький національний медичний
університет ім. М. І. Пирогова
Вигонюк А. В., КНП «Вінницька обласна
клінічна лікарня ім. М. І. Пирогова» ВОР
Гомон Р. О., КНП «Вінницька обласна клінічна
дитяча лікарня» ВОР

НАВЧАННЯ ПРОТЕКЦІЇ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ЛАРИНГЕАЛЬНОЇ МАСКИ

Актуальність. Використання ларингеальної маски (ЛМ) для протекції прохідності дихальних шляхів є ефективним і давно відомим методом. Проте процес оволодіння практичними навичками в анестезіології, інтенсивній терапії та при невідкладних станах досить складний і менш доступний, ніж оволодіння професійними вміннями в інших медичних спеціальностях. Це обумовлено можливістю моделювати клінічні ситуації та стандартизувати більшість клінічних випадків в плановій медицині. При невідкладних станах навчальний компонент швидкоплинний, що збільшує тривалість тренування маніпуляціями, однією з яких є постановка ЛМ. Існує кілька варіантів конструкції ЛМ. Варто відмітити ЛМ з армованою трубкою і надувною манжетою, що забезпечують м'яке прилягання манжети до слизової оболонки гортаної глотки, можливість вибору необхідного положення армованої трубки та підвищує її рухливість. Разом з цим, такі маски складніші в постановці, так як більш рухомі і часто потребують додаткового пальцевого просування й розправлення манжети.